

Hoe wordt de vachthygiëne score bepaald?

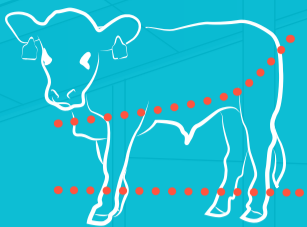
De vachthygiëne wordt bepaald door de bevulling met ingedroogde mest te bepalen op het gebied tussen de rode stippellijnen. Tijdens certificeren van een koppel bepaalt SKV de vachthygiëne. De controleur schat het aandeel kalveren met score A, B en C.

Van iedere categorie wordt indien mogelijk een foto gemaakt.

Score A, minder dan 10% van het oppervlak bedekt met harde ingedroogde mest.

Score B, tussen de 10 en 50% van het oppervlak bedekt met harde ingedroogde mest.

Score C, meer dan 50% van het oppervlak bedekt met harde ingedroogde mest.



Verdeling spleetbreedte in hok

(ook bij muren en hekken)

Spleetbreedte en bolling roosters

Openhouden van roosters tijdens hele houderijfase

Voeren gehakseld stro en snijmais

Voorkomen schuimvorming op mest in de put

Ventilatie in de stal

Plaats van vaarzen in de stal

Voorkom natte hokken en roosters

Scheren van buik en hakken kalveren

Vachthygiëne.

De vachthygiëne wordt door SKV sinds 2017 bij alle kalveren gescoord voor afvoer naar slacht. Vanaf eind 2019 gaat de uitslag van de vachthygiënescore van een koppel niet alleen naar de juridisch eigenaar van de kalveren, maar ook naar u als kalverhouder. De vachthygiënescore wordt beïnvloed door diverse factoren in huisvesting, sekse van de kalveren, rantsoen en jaargetijde. In deze illustratie ziet u welke factoren invloed hebben op uw score. Daarmee voorkomen we vuile kalveren aan de slachtlijn en kan bevulling met mest op de karkassen worden voorkomen. Kijk voor meer informatie op de website: www.kalversector.nl

Verdeling spleetbreedte in hok

(ook bij muren en hekken)

Het is belangrijk dat het tussen de roosters doorvallen van de mest zo min mogelijk wordt belemmerd. Tegelijkertijd moet het welzijn van de kalveren worden bewaakt, dus niet te brede spleten ter voorkoming dat de hoeven van jonge kalveren tussen de spleten kunnen komen.

- Een vuistregel voor kalveren tot 8 maanden is dat de effectieve spleetbreedte overal circa 30 mm is.
- Het is gunstiger als de balken waarop de kalveren lopen naar onder afgeschuind zijn, hierdoor blijft er minder mest tussen de roosters hangen.
- Het is belangrijk dat de balken waarop de kalveren lopen niet te breed zijn, ook niet tegen de muren/hekwerk rondom.

Mogelijke oplossingsrichtingen:

- Vervang roosters met te smalle spleten en/of te brede balken. Hierdoor blijft er minder mest en/of urine op de roosters liggen en blijven de roosters droger en de kalveren daardoor ook droger.
- Zorg voor voldoende spleetbreedte tussen de muur en het rooster, als het roosterwerk strak tegen de muur ligt ontstaat er ophoping van mest die vervuiling van de kalveren kan veroorzaken.
- Bij het vernieuwen is het van belang de roostervloer zo aan te passen dat een goede mestdoorlaat gewaarborgd blijft.

Spleetbreedte en bolling roosters

Als de (rubberen) roosters enigszins bol zijn is dit gunstig voor het snel afvoeren van de urine en blijven de roosters droger en de kalveren daardoor schoner.

Mogelijke oplossingsrichting:

- Vervang roosters met te smalle spleten en/of onvoldoende bolling van de rubberen roosters. (Zie ook *verdeling spleetbreedte in hok*.)

Openhouden van roosters tijdens hele houderijfase

Als de mest tussen de spleten blijft zitten, is het nodig dit weg te spoelen met b.v. water (hoge drukspuit). Zo voorkomt u dat er urine blijft staan en de kalveren vuil worden.

Mogelijke werkwijzen:

- Het is meestal mogelijk om dit te doen vanaf de voegang terwijl de kalveren in het hok blijven (lange lans op de hogedrukspuit).
- Mocht dit niet mogelijk zijn dan kunnen de kalveren worden omgehokt en de vloeren hok voor hok worden schoon gespoten. Let daarbij goed op uw eigen veiligheid.
- Als rooster tijdens de ronde 'dicht lopen' met mest is het aan te raden deze z.s.m. door te steken met een schep of iets dergelijks.
- Bij een te lage ondervloer onder de roosters de mest regelmatig wegspoelen en/of drukken. Hierdoor kan de mest en/of urine gemakkelijker in de put vallen en blijven de roosters droger en de kalveren daardoor schoner.

Voeren gehakseld stro en snijmais

Door het verhogen van het aandeel gehakseld stro en/of snijmais in het rantsoen, wordt de darmvertering rustiger/trager, waardoor de mest vaster wordt. Hierdoor worden de roosters droger en de kalveren daardoor schoner. Let op het doorlatend houden van de roosters. (Zie ook *aldaar*.)

Voorkomen schuimvorming op mest in de put

Schuimvorming op de mest in de put kan ontstaan door vermenging van voerresten met de mest in de kelder en/of een rantsoen dat niet in goed in balans is (geweest). Dit schuim kan zelfs boven de roosters uitkomen en de kalveren kunnen hierdoor bevuild raken. Zorg dat er geen voerresten in de kelder terecht komen en zorg voor een goede balans in het rantsoen, zodat er geen schuimvorming op de mest ontstaat.

Mogelijke maatregelen bij schuimvorming:

- De put helemaal leeg maken.
- De schuimvorming verminderen m.b.v. oppervlaktespanning afbrekende middelen, b.v. vet en/of olie.

N.B. Schuimvorming is niet alleen hinderlijk vanwege de geur (denk ook aan omwonenden) en problematisch voor de hygiëne van de kalveren, maar levert ook gevaar op voor mens en dier. Het gas in het schuim bevat methaan (CH₄), zwavelwaterstof (H₂S), blauwzuurgas (HCN), fosfine (PH₃), ammoniak (NH₃) en kooldioxide (CO₂). Zwavelwaterstof en blauwzuurgas zijn giftig, terwijl ook CO₂ kan leiden tot levensgevaarlijke omstandigheden. Methaan, zwavelwaterstof en fosfine zijn bovendien explosief bij bepaalde concentraties. Normaal zijn gassen gebonden in de deeltjesmassa van mest. Bij plotselinge veranderingen, voer in mest of mixen van mest, kan massaal gas vrijkomen of gevormd worden.

Ventilatie in de stal

Een hoge relatieve luchtvochtigheid in de stal bevordert het sneller nat en vuil worden/blijven van de kalveren.

Mogelijke oplossingsrichtingen:

- Door harder te ventileren (meer luchtvervangende in de stal) kan de afvoer van (respiratie)vocht van de kalveren worden verbeterd en hierdoor zal de stal (enigszins) droger worden en daardoor blijven de roosters droger. De vacht van de kalveren zal hierdoor droger en schoner blijven.
- Het is ook aan te raden om in periodes van het jaar met een hoge relatieve luchtvochtigheid de ruggen van de kalveren te scheren, zodat ze hun warmte makkelijker kwijt raken. Aan een natte vacht blijft vuil gemakkelijker kleven.

Voorkom natte hokken en roosters

Natte hokken en roosters zorgen voor vuilere kalveren. Door het wegnemen van de oorzaak van de natte hokken en roosters blijven/worden de kalveren droger.

Mogelijke oplossingsrichtingen:

- Zorg voor minder vermorsing van drinkwater.
- Vaarzen niet in een stal met natte hokken en roosters zetten.
- Verlagen van de relatieve luchtvochtigheid.
- Verhogen van het aandeel gehakseld stro en/of snijmais, etc.

Scheren van buik en hakken kalveren

In de slachterij wordt de huid van het kalf na doding opengesneden in het midden van de buikzijde en rondom de hakken van de kalveren. Kalveren die in de eindfase smerig zijn, kunnen vlak voor afleveren met enige moeite schoner worden geschoren onder de buiken en rondom de hakken. De kalveren worden hierdoor schoner op de meest kritische delen. Zorg dat het op een veilige en verantwoorde manier gebeurt, al dan niet met inschakeling van derden. *N.B. Let daarbij goed op uw eigen veiligheid.*

Plaats van vaarzen in de stal

Vaarzen spreiden de urine meer over de roosters. De roosters blijven hierdoor natter en viezer en hierdoor de kalveren ook.

Mogelijke oplossingsrichtingen:

- Plaats de volgende ronden geen vaarzen op deze roosters en zorg dat vaarzen in een andere (deel) van de stal worden geplaatst waar de roosters droger kunnen blijven.
- Voer vaarskalveren een hoger aandeel gehakseld stro en/of snijmais waardoor de mest vaster wordt en de kalveren schoner blijven doordat de roosters schoner zijn.
- Vaarzen bij elkaar zetten, zodat de stieren schoon blijven. Of in bepaalde situaties/stallen geen vaarzen opzetten.